

Opgave 2 Vrouwen aan de top

Bij deze opgave horen de figuren 1a en 1b en de teksten 3 en 4 .

Inleiding

Aan de top van het bedrijfsleven zijn maar weinig vrouwen te vinden (figuur 1a). De Wet bestuur en toezicht bepaalt dat de raden van commissarissen en raden van bestuur¹⁾ in 2016 voor 30 procent uit vrouwen moeten bestaan (tekst 3). Lukt dit niet, dan wil onderwijsminister Bussemaker (PvdA) die ook emancipatie in haar portefeuille heeft, overgaan tot de invoering van een quotum: een verplicht percentage vrouwen in de top van het bedrijfsleven.

Minister Bussemaker hoopt de doelstelling van de Wet bestuur en toezicht zonder quotum te bereiken. Ze lanceerde daarom in december 2014 samen met werkgeversorganisatie VNO-NCW een databank voor topvrouwen. De Tweede Kamer riep haar echter in april 2015 middels een motie op hiermee te stoppen (tekst 4).

noot 1 De Raad van Bestuur is het hoogste leidinggevende orgaan van een bedrijf. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de Raad van Bestuur. Samen vormen deze twee organen de top van een bedrijf.

Bekijk figuur 1a en figuur 1b.

Bij het analyseren van een maatschappelijk vraagstuk kun je vanuit verschillende invalshoeken/benaderingswijzen vragen stellen.

- 2p 9 – Formuleer op basis van figuur 1a of 1b een onderzoeksvraag vanuit de vergelijkende invalshoek die betrekking heeft op het vraagstuk dat er weinig vrouwen in de top van het bedrijfsleven te vinden zijn.
- Geef vervolgens op basis van figuur 1a of 1b een antwoord op deze vraag.

Lees tekst 3.

Het proces van politieke besluitvorming kan beschreven worden met behulp van het systeemmodel. In dit model worden vier fasen onderscheiden.

- 2p 10 Welke fase van het proces van politieke besluitvorming met betrekking tot de Wet bestuur en toezicht is te herkennen in tekst 3? Geef een passend citaat bij deze fase (maximaal twee zinnen).

Ook op Europees niveau houdt men zich bezig met het politieke vraagstuk van het geringe aantal vrouwen in de top van het bedrijfsleven.

Bij de totstandkoming van een Europese richtlijn zoals beschreven in het krantenartikel in het onderstaande kader, spelen drie politieke organen van de Europese Unie (EU) een rol.

- 3p 11 Geef aan welke organen ingevuld dienen te worden in het krantenartikel in het onderstaande kader bij de cijfers 1, 2 en 3.

...(1)... stemt voor vrouwenquota

...(1)... heeft woensdag een voorstel van ...(2)... gesteund waarin wordt opgeroepen om voor 2020 ten minste 40% vrouwen in besturen van bedrijven te hebben.

Het lastigste deel komt echter nog wanneer het voorstel voor verdere discussie naar ...(3)... gaat. Verschillende lidstaten vinden namelijk dat Brussel zich niet met deze zaken moet bemoeien.

naar: Trouw, 21 november 2013

Samenwerking op internationaal niveau kan plaatsvinden op twee manieren: intergouvernementeel of supranationaal. Dit onderscheid zegt wat over de manier waarop besluiten worden genomen. In het geval van vrouwenquota is er sprake van intergouvernementele besluitvorming.

- 2p 12 Leg uit dat deze vorm van besluitvorming mogelijk tot gevolg heeft dat het voorstel voor een vrouwenquotum niet zal worden aangenomen. Betrek in je antwoord een kenmerk van deze vorm van besluitvorming en een gegeven uit het krantenartikel in het kader van vraag 11.

Lees tekst 4.

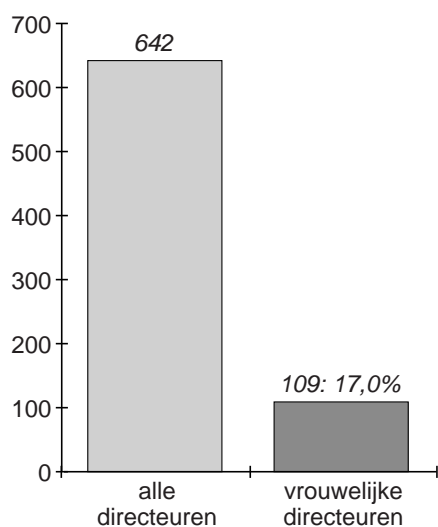
De PvdA en de VVD denken verschillend over de databank (lijst) van Bussemaker. Dit verschil in standpunt kan worden verklaard vanuit het feit dat beide partijen tot een andere politieke stroming behoren.

- 4p 13 a Geef op basis van een uitgangspunt van de politieke stroming waartoe de VVD behoort een mogelijke verklaring voor het feit dat deze partij tegen de databank van Bussemaker is. Noem zowel de naam als het uitgangspunt van de stroming.
- b Geef op basis van een uitgangspunt van de politieke stroming waartoe de PvdA behoort een mogelijke verklaring voor het feit dat deze partij vóór de databank van Bussemaker is. Noem zowel de naam als het uitgangspunt van de stroming.

Opgave 2 Vrouwen aan de top

figuur 1a

Aandeel vrouwelijke directeuren in het Nederlandse bedrijfsleven op 1 augustus 2015

figuur 1b

Aandeel vrouwelijke directeuren in het Nederlandse bedrijfsleven in 2015 vergeleken met aandeel in 2013 en 2014

	2013		2014		2015	
	#	%	#	%	#	%
totaal aantal directeuren	609		619		642	
- waarvan vrouwen	83	13,6%	96	15,5%	109	17,0%

naar: Female Board, Index 2015

tekst 3**De Wet bestuur en toezicht**

Sinds 2013 moeten bedrijven in Nederland streven naar dertig procent vrouwen in de top (Wet bestuur en toezicht). Lukt dat niet, dan moeten ze uitleggen waarom niet. Maar ook met deze wet stijgt het percentage vrouwen in raden van bestuur en raden van commissarissen te langzaam.

10 Uit een onderzoek dat onlangs werd gepubliceerd blijkt dat bedrijven de wet als een lachertje beschouwen.

naar: Trouw, 27 november 2014

Slechts een enkel bedrijf voldoet aan de wettelijke eis en bedrijven leggen 15 maar heel zelden uit waarom het niet is gelukt dertig procent vrouwen in de top te krijgen. Bovendien zegt een derde van de bedrijven dat ze ook volgend jaar helemaal niet van plan zijn zich met de kwestie bezig te houden. 20

tekst 4**Kamer wil dat minister stopt met lijst van topvrouwen**

De Tweede Kamer wil dat minister Bussemaker van Onderwijs stopt met haar lijst van topvrouwen die geschikt zijn voor hoge bestuursfuncties in het bedrijfsleven. Een motie van de VVD 5 hiertoe kreeg vandaag voldoende steun.

De VVD wijst erop dat bedrijven, zoals wervingsbureaus, dit soort 10 dingen zelf al doen.

naar: de Volkskrant, 7 april 2015

Onderwijsminister Bussemaker, die ook emancipatie in haar pakket heeft, kwam onlangs samen met voorzitter Hans de Boer van werkgeversorganisatie VNO-NCW met het idee 15 om een lijst van topvrouwen op te stellen. Ze riepen commissarissen op om vrouwelijke kandidaten aan te melden voor hun lijst. Dat leverde 20 bijna driehonderd namen op. Doel van het project is om meer vrouwen in topposities te krijgen.